תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר קדשים

פסקי תוספות על מנחות

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על מנחות

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-מנחות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 7
פירוש ב 7
פירוש ג 7
פירוש ד 7
פירוש ה 7
פירוש ו 7
פירוש ז 7
פירוש ח 7
פירוש ט 7
פירוש י 7
פירוש יא 8
פירוש יב 8
פירוש יג 8
פירוש יד 8
פירוש טו 8
פירוש טז 8
פירוש יז 8
פירוש יח 8
פירוש יט 8
פירוש כ 9
פירוש כא 9
פירוש כב 9
פירוש כג 9
פירוש כד 9
פירוש כה 9
פירוש כו 9
פירוש כז 9
פירוש כח 9
פירוש כט 10
פירוש ל 10
פירוש לא 10
פירוש לב 10
פירוש לג 10
פירוש לד 10
פירוש לה 10
פירוש לו 10
פירוש לז 11
פירוש לח 11
פירוש לט 11
פירוש מ 11
פירוש מא 11
פירוש מב 11
פירוש מג 11
פירוש מד 11
פירוש מה 11
פירוש מו 12
פירוש מז 12
פירוש מח 12
פירוש מט 12
פירוש נ 12
פירוש נא 12
פירוש נב 12
פירוש נג 12
פירוש נד 13
פירוש נה 13
פירוש נו 13
פירוש נז 13
פירוש נח 13
פירוש נט 13
פירוש ס 13
פירוש סא 14
פירוש סב 14

פירוש סג 14
פירוש סד 14
פירוש סה 14
פירוש סו 14
פירוש סז 14
פירוש סח 14
פירוש סט 14
פירוש ע 15
פירוש עא 15
פירוש עב 15
פירוש עג 15
פירוש עד 15
פירוש עה 15
פירוש עו 15
פירוש עז 15
פירוש עח 16
פירוש עט 16
פירוש פ 16
פירוש פא 16
פירוש פב 16
פירוש פג 16
פירוש פד 16
פירוש פה 16
פירוש פו 16
פירוש פז 17
פירוש פח 17
פירוש פט 17
פירוש צ 17
פירוש צא 17
פירוש צב 17
פירוש צג 17
פירוש צד 17
פירוש צה 18
פירוש צו 18
פירוש צז 18
פירוש צח 18
פירוש צט 18
פירוש ק 18
פירוש קא 18
פירוש קב 18
פירוש קג 18
פירוש קד 18
פירוש קה 19
פירוש קו 19
פירוש קז 19
פירוש קח 19
פירוש קט 19
פירוש קי 19
פירוש קיא 19
פירוש קיב 19
פירוש קיג 20
פירוש קיד 20
פירוש קטו 20
פירוש קטז 20
פירוש קיז 20
פירוש קיח 20
פירוש קיט 20
פירוש קכ 21
פירוש קכא 21
פירוש קכב 21
פירוש קכג 21
פירוש קכד 21
פירוש קכה 21
פירוש קכו 21

פירוש קכז 21
פירוש קכח 21
פירוש קכט 22
פירוש קל 22
פירוש קלא 22
פירוש קלב 22
פירוש קלג 22
פירוש קלד 22
פירוש קלה 22
פירוש קלו 23
פירוש קלז 23
פירוש קלח 23
פירוש קלט 23
פירוש קמ 23
פירוש קמא 23
פירוש קמב 23
פירוש קמג 23
פירוש קמד 23
פירוש קמה 24
פירוש קמו 24
פירוש קמז 24
פירוש קמח 24
פירוש קמט 24
פירוש קנ 24
פירוש קנא 24
פירוש קנב 24
פירוש קנג 24
פירוש קנד 25
פירוש קנה 25
פירוש קנו 25
פירוש קנז 25
פירוש קנח 25
פירוש קנט 25
פירוש קס 25
פירוש קסא 25
פירוש קסב 25
פירוש קסג 26
פירוש קסד 26
פירוש קסה 26
פירוש קסו 26
פירוש קסז 26
פירוש קסח 26
פירוש קסט 26
פירוש קע 26
פירוש קעא 26
פירוש קעב 27
פירוש קעג 27
פירוש קעד 27
פירוש קעה 27
פירוש קעו 27
פירוש קעז 27
פירוש קעח 27
פירוש קעט 27
פירוש קפ 28
פירוש קפא 28
פירוש קפב 28
פירוש קפג 28
פירוש קפד 28
פירוש קפה 28
פירוש קפו 28
פירוש קפז 28
פירוש קפח 29
פירוש קפט 29
פירוש קצ 29

פירוש קצא 29
פירוש קצב 29
פירוש קצג 29
פירוש קצד 29
פירוש קצה 29
פירוש קצו 30
פירוש קצז 30
פירוש קצח 30
פירוש קצט 30
פירוש ר 30
פירוש רא 30
פירוש רב 30
פירוש רג 31
פירוש רד 31
פירוש רה 31
פירוש רו 31
פירוש רז 31
פירוש רח 31
פירוש רט 31
פירוש רי 31
פירוש ריא 32
פירוש ריב 32
פירוש ריג 32
פירוש ריד 32
פירוש רטו 32
פירוש רטז 32
פירוש ריז 32
פירוש ריח 33
פירוש ריט 33
פירוש רכ 33
פירוש רכא 33
פירוש רכב 33
פירוש רכג 33
פירוש רכד 33
פירוש רכה 33
פירוש רכו 34
פירוש רכז 34
פירוש רכח 34
פירוש רכט 34
פירוש רל 34
פירוש רלא 34
פירוש רלב 34
פירוש רלג 34
פירוש רלד 35
פירוש רלה 35
פירוש רלו 35
פירוש רלז 35
פירוש רלח 35
פירוש רלט 35
פירוש רמ 35
פירוש רמא 35
פירוש רמב 36
פירוש רמג 36
פירוש רמד 36
פירוש רמה 36
פירוש רמו 36
פירוש רמז 36
פירוש רמח 36

פירוש א

חביתי דכהן גדול אין מערבין המנחה עם השמן: ד"ה ולר' חנינא: דף ח

פירוש ב

מנחה לא נפסלה ביוצא ודרך ללוש במקום זריזין: ד"ה ריש לקיש: דף ט

פירוש ג

הגשה ותנופה בעו כהונה: ד"ה מקמיצה:

פירוש ד

אין תנופה במנחה: בא"ד:

פירוש ה

בעומר וקנאות אין יציקה: בא"ד:

פירוש ו

אין רגילות לצמצם שלא יהא מעט יותר במנחה: ד"ה קמץ ועלה: דף י ע"ב

פירוש ז

שיעור לבונה קומץ וקומץ לכל סדר וסדר של לחם הפנים: ד"ה קומץ ולבונה: דף יא ע"ב

פירוש ח

הלבונה מקטיר קודם שמקטיר הקומץ ואח"כ מקטיר הקמיצה: ד"ה והלבונה: דף יד

פירוש ט

סכין מקדש ככלי שרת: ד"ה שחיטה: ע"ב

פירוש י

כלאים עד שיזרע חטה ושעורה במפולת יד: ד"ה ואסרו: דף טו ע"ב

פירוש יא

אין אדם אוסר דבר שאינו שלו: ד"ה והתירו:

פירוש יב

יש נוהגין שאין מפריש אלא לחם של חלה ואפי' פרוסה מיקרי לחם:

פירוש יג

תרומה ומעשר אין נותנין אלא לחבר וקרבנות הניתנין לבית אב [אינו] נותן רק למודה בעבודה: ד"ה: דף יח ע"ב

פירוש יד

המניח תפילין אחר שקיעה עובר בעשה היינו בלילה וכן נר חנוכה תענית ומנהג אבותינו תורה היא: ד"ה נפסל: דף כ ע"ב

פירוש טו

הרי עלי עצים מביא דמי ב' גזרי עצים ונותן לכהן ולוקחין בהן עצים ונאותים מהן ואין מועלים בהן: ד"ה מלמד:

פירוש טז

הרי עלי גזרי עצים אלו ואלו [נופלים] בלשכת דיר עצים: בא"ד:

פירוש יז

סתם מלוח הוי כרותח היינו דאינו נאכל מחמת מלחו ולא כמפרש דווקא במליחה שמולחין להצניע (ולא) [או] לאורחא. צלי אין צריך מליחה: ד"ה דם: דף כא

פירוש יח

קרבנות נאכלין על השובע שגנאי להסתלק מאכילה: ד"ה חולין: ע"ב

פירוש יט

מצוה ברעבון וכן פסח וכן מצה וכן אסור לשתות אחר ד' כוסות כ"א מים:

פירוש כ

בתרומות האדנים לא היו לוים כלל אבל לתרומת קרבנות הן בכלל: ד"ה כל:

פירוש כא

רבי יוחנן בן זכאי לא היה כהן: ד"ה שהכהנים:

פירוש כב

ראשון ראשון בטיל היינו בשופך מעט אבל לא כששופך בשפע: ד"ה הדבר: דף כב

פירוש כג

מין במינו במשהו בדבר לח המתערב יפה וכן חיטין ושעורים בקמח וכיוצא בו: ד"ה ור' יהודה: ע"ב

פירוש כד

שיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה מקטיר קומץ עליה: ד"ה ולא: דף כג ע"ב

פירוש כה

יוצאין במצה מתובלת תבלי' דלטעמיה עבידו בעיא רובא מצה מיעוט אורז: (ד"ה אלא למ"ד): [ד"ז הוא בגמ' דף כג:]

פירוש כו

סדין שעשאו וילון יצא מטומאתו ובדיעבד יש בו שינוי דאן עולין מטומאה אלא בשינוי מעשה משיקשור או יקבענו: ד"ה ועשאו: דף כד ע"ב

פירוש כז

כשיש שיעור חלה בכלי בתחלה לא מהני צירוף סל אלא כשעושה פחות מכשיעורו:

פירוש כח

לא אמר שבע טומאה בטומאה היוצא מגופו עוד פי' הר"ר שלמה בר גרשון בבא בבת אחת לא שייך: ד"ה כי נגע:

פירוש כט

אותו ואת בנו הותר בעופות וכן תוך ח' ימים: ד"ה ואימא: דף כה

פירוש ל

תרומה שנטמאה אחר תלישה תרומתו תרומה אבל תלשו אדם טמא לא: ד"ה בשוגג ע"ב:

פירוש לא

אין בשר ניתר באכילה עד יקטירו אימורים אלא אם כן נטמאו או אבדו אימורים: ד"ה קומץ: דף כו ע"ב

פירוש לב

בכל ימי סוכה בעינן ד' מינים שבלולב אבל חסר שאול וגזול מפסלי יומא קמא: ד"ה ולקחתם: דף כז:

פירוש לג

לולב צריך לאגוד וכשנוטל ומגבה חד חד נפיק ור"ת פירש דנפיק אם לא אגד כשנוטלו: ד"ה לא שנו:

פירוש לד

חצוצרות דשל כהנים בשל כסף ודלוים בקרני בהמה בכלי שיר: ד"ה חצוצרות: דף כח:

פירוש לה

לא עשה קוץ ליו"ד לא מצד ימין ולא לצד שמאל ולא לצד הגוף לא הוי אות (ומכל מקום גט שלא עשה קוץ בצד שמאל אין להחמיר בו ולא יוציא לעז על ראשונות): (זה אינו בתוס'): ד"ה קוצו: דף כט:

פירוש לו

גט היה דלת של מדה קטנה כמין יו"ד והראהו לתינוק וקרא ד' והכשירוה: (צ"ל שמראי' לתינוק כל השורה) ד"ה זיל: ע"ב:

פירוש לז

ויהרג כתיב בלא וא"ו אחרונה (וא"ו שלימה דנקיבה אחר כך) למטה לא מפסלי (זה אינו בתוס'): ד"ה ואי לא:

פירוש לח

שעטנ"ז ג"ץ צריך ג' זיונות וכן צדיק כפופה וכ"ף פשוטה לתגין כל הזינין (כזה) שמע וטט ולטוטפת ג' זיוני תגין גדולים כעין מקלות גם בג' ראשי ש' וט' ויש שעושין תג גדול באמצע ומימין ושמאל תגין קטנים מהאות עצמו: עיין ד"ה שעטנ"ז: ע"ב:

פירוש לט

אחר כתיבת האותיות יכול להוציא התגין:

פירוש מ

חוטרי דגגין דחית [בסוף] ח' ור"ת פירש [באמצע] ח' וטוב לעשות שניהם תמונה: ד"ה דחטרי':

פירוש מא

ס"ת שיש בו ד' (צ"ל ג') טעיות בכל דף יתקן ולא יגנז ודוקא מעיקרא אבל אם תקנה לא: ד"ה תנא:

פירוש מב

יש בה יתירות ותקנה לית לן בה יתר בה אות אחת פסולה: ד"ה אבל: דף ל

פירוש מג

יש כשמספקין בתיבה אם מליאה או חסירה עושין מלאה וטועים: בא"ד:

פירוש מד

ח' פסוקים אחרונים שבתורה לא יפסיק בהם ונקראים ביחד כשאר התורה: ד"ה שמונה:

פירוש מה

עכשיו החזן קורא בתורה והוא קורא עמוד פלוני:

פירוש מו

מה שאומר צדקתך במנחה משום שמת בו משה רבינו ע"ה כדאמר חכם שמת כל בתי כנסיות בטלה: ד"ה מכאן:

פירוש מז

משה רבינו ע"ה מת בערב שבת ז' באדר: בא"ד:

פירוש מח

ח' פסוקים אחרונים שבתורה לא יפסיק בהם:

פירוש מט

הכותב ס"ת צריך שיוציא בפה מה שכותב: ד"ה ומשה:

פירוש נ

למשפחותיהם ג' פעמים הכל לפי שכתב הכתב מותר לרבות ברוחב הדף: ד"ה כגון:

פירוש נא

מניין שיטי הדף הם מ"ב מסעות י"א ע' כנגד סנהדרין ואורך ס"ת ו' טפחים כאורך לוחות ולמצוה [אי] ליכא ס' שיטין או שיעור המפורש שם אין לחוש ויעשה אותיות גדולות ויסיים בראש הדף: ד"ה פסוק:

פירוש נב

אותיות הפשוטים ככף צריך להאריך שאם היה כפופה היה ככף כפופה. שם צריך כולו בתוך הדף:

פירוש נג

התחיל לכתוב בתוך הדף כגון אברהם כיון ששתי אותיות אחרונות הם תיבה אחת לא יכתבם חוץ לשיטה אלא יחזור ויתחיל אברהם וכן ראובן נפתלי ושמואל:

פירוש נד

נראה דגורר אחר שנתייבש עדיף מכולהו ויכתוב השם על הגרד והחול שמחק יכתוב בין השיטות ולא יכתוב השם בין השיטין עד שיהו ג' תיבות אחד מהם חול ובדיעבד אם חלה השם מותר אין לתלות כלל בין דף לדף ואם חיסר לו דיו באמצע השם יכול לטבול קולמוסו בשאר אותיות ולכתחלה יכתוב כולו בטבול אחד ולא יחשב מחשבות ולא ידבר בשעת כתיבת השם וידע אם קדש אם חול (עיין בפנים ולא נזכר שם כל הדברים): ד"ה רבי יוסי: ע"ב

פירוש נה

פשוטי כלי עץ הרחבים הראויין לשכוב עליה מטמא מדרס. שטילצין טהורים ממדרס שעושין כן לצעירים לראות שהם גבוה: (עיין ד"ה שידה): דף לא:

פירוש נו

יין שקרש הוי משקה ולא שמן: ד"ה אימא:

פירוש נז

אין להפריש מן הדבר הדומה לחיוב על הדבר הדומה לפטור:

פירוש נח

נהגו לכתוב ס"ת על שאינו מעופץ כי תיקון שלנו חשובה ודפתרא פסול: ד"ה הא דאפיצן: ע"ב

פירוש נט

ס"ת צריך תפירה בגידים ומבחוץ בצד שאינו כתוב ומגידים של שור ומעל הכתף שהוא רחב וצריך לתפור כתופרי בגד פשתן שדוקרין המחט לעולם מצד אחד ולא כבגדי צמר שפעמים מצד זה ופעמים מצד אחר:

פירוש ס

ס"ת שעשאה כשירה או כתבה שלא בדיו או כתב ההזכרות בזהב יגנזו ושאר ספרים צריכין דיו להצילן מן הדליקה ולא לקרות בהן לפי שיש בהן אזכרות מצילין אותו אבל מגילה בעינן שכתובה כהלכתא: ד"ה עשאה:

פירוש סא

מזוזה שהיא מצלת טוב לעשות כשירה:

פירוש סב

כל השירות אריח על לבינה חוץ משירת המן:

פירוש סג

מזוזה כורכה משמע כלפי אחד ומתחלה יניח כדי לגול הקף: ד"ה ועושה: דף לב:

פירוש סד

סתומה כתב בתחילת שיטה ובסופה וריוח באמצע כדי לכתוב שם בין שתי אותיות: ד"ה והאידנא:

פירוש סה

ונהגו להניח ריוח בתחלת שיטה ואח"כ מתחיל והיה אם שמוע והיינו נמי סתומה כשמסיים באמצע שיטה ומניח עד סוף שיטה כשיעור ממשפחותיהן היא פתוחה. סתומה כל שכותב חצי שיטה או שלישי' ומניחה ומתחיל באמצע שניה כנגד ההנחה זהו סדור קדמונים: בא"ד:

פירוש סו

במסכת סופרים פתוח בתחלת שיטה לכתוב שיטה שם בן ג' אותיות: בא"ד:

פירוש סז

גמר הפרשה בסוף הדף ישייר שנייה אחת למעלה ואם שייר מלמטה כדי לכתוב שם בן ג' אותיות יתחיל למעלה: בא"ד:

פירוש סח

עכשיו נהגו העולם לחלוץ במנעל דאין אנו בקיאין בסנדל: ד"ה מנעל:

פירוש סט

פרשת שמע שכתב בסוף עמוד כותב והיה למעלה כתב מלמעלה שמע כו': ד"ה דלמא:

פירוש ע

נהיגי העולם בשל יד ד' שיטין ובשל ראש ז' שיטין ואם שינה לא פסול:

פירוש עא

אין רגילין לשרטט אף תפילין: ד"ה הא:

פירוש עב

הפטור מן הדבר ועשהו נקרא הדיוט: ד"ה הא מורידין: ע"ב:

פירוש עג

מזוזה צריכה שירטוט: בא"ד:

פירוש עד

ג' תיבות אין כותבין בלא שירטוט אלא כותבין ס"ת בד' שירטוטים למעלה ולמטה ושני צדדין: בא"ד:

פירוש עה

לדקדק בחסירות ובגט אין קפידה דכתבינן דיתייהויין. מה שקורין פסוקי דזמרה ע"פ וכמה פסוקים ע"פ דמגרס גריסי וטוב לאומרו ע"פ מלכתוב פרשה קטנה ואין כותבין אלא לתנוקות: ד"ה כתבה:

פירוש עו

מעת שנתמעטו הלבבות התחילו האמוראים לכתוב בדברים שבע"פ:

פירוש עז

י"מ הדברים הכתובים אין רשאין לאמרם ע"פ היינו שמוציא ידי חובתו בקריאתו וגם דבר ששגור בפי כל מותר כמו ק"ש ותפילין ומזוזה אבל מגילה לא יכתוב ע"פ אפי' היודע ע"פ:

פירוש עח

בירושלמי יקרא כ"ג בעשור בע"פ: [דין זה הוא במתני' ובגמ' בבבלי יומא ריש פרק בא לו]:

פירוש עט

ערב יום הכיפורים נשתנה מכל השנה:

פירוש פ

תיבה מלאה ספרים נותנים בראש המטה ולא במרגלותיו והוא שהמטה גבוה י' טפחים ולא שיהיה כל המטה נוגעת בתיבה ודוקא לישן שמא יפיח או ישמש: ד"ה אסור:

פירוש פא

מותרת לישב על מטה שס"ת מונחת עליה ולכ"ע הש"ס וכיוצא בו מותר: ד"ה דאמר:

פירוש פב

פרש"י דמזוזה מניח מעומד ור"ת פי' יושב כמו לוחות שמשכיבין בארון וכשס"ת עומד עומדין וכשיושב יושבין: ד"ה הא דעבידא: דף לג

פירוש פג

ואמר כשבניתי הארון הקודש אם נזכרתי הרחבתי לפי מדת ס"ת מיושב וטוב לצאת ידי שניהם ולהניח באלכסון:

פירוש פד

בית המדרש אין בו מזוזה ואין מכבדין אלא בפתח הראוי למזוזה: ד"ה והא:

פירוש פה

אם יש לבית כמה פתחים שיוצאים מהן לרה"ר ולחצר אפילו יש חדר ובו חדרים כלם חייבין ומזוזה מניח בשליש העליון ובפתח גבוה מניח כנגד כתיפיו:

פירוש פו

בית שער הפתוח לבית חייב במזוזה: ד"ה אכסדרא: ע"ב

פירוש פז

כותבין גט על עלה זית: ד"ה נאמר: דף לד:

פירוש פח

ולטוטפת כתיב [בלא וי"ו שניה]: ד"ה לטטפת: ע"ב

פירוש פט

אין גורעין ומוסיפין אלא תחילת תיבה או בסופה ולא באמצע: בא"ד:

פירוש צ

שלשה מתירין הנדוי: ד"ה טט:

פירוש צא

נותן חוט או משיחה בין כל אחת [יש נוהגים אפילו] כותבין בד' עורות: ד"ה ושוין:

פירוש צב

לרש"י מימין הקורא קדש והיה כי יביאך שמע והיה אם שמע ולר"ת הקורא מימינו קדש והיה כי יביאך והיה אם שמוע שמע ויכתוב ברביעית פרשת שמע קודם והיה אם שמוע אך יניחם בסדר שפירש וירא שמים יצא ידי שניהם להניח שניהם דמקום יש בראש להניח ב' תפילין ואם אינו יודע המקום יברך תחלה ויניח אחד מהן ויסירהו וישם האחד בלא ברכה ובלבד שלא יסיח בינתים בנהרדעא ובירושלם מצאו ב' זוגים אחת כרש"י ואחת כר"ת: ד"ה והקורא:

פירוש צג

תיתורא אף כי ראוי לעשות מעור אחד אין נוהגין כן: ד"ה תיתורא: דף לה:

פירוש צד

מעברתא לא יקבענה בדוחק אלא שיוכל לעבור וי"מ דהיינו רצועה של בית יד: ד"ה מעברתא:

פירוש צה

שין של תפילין דימין ג' ראשין ומשמאל ד' ראשין ואי אפיך לית לן בה: ד"ה שין:

פירוש צו

אין כותבין תפילין על גויל: בא"ד:

פירוש צז

שיעור רחבן ב' אצבעות וטפי שפיר דמי ואי אפחית לית לן בה: בא"ד:

פירוש צח

ציץ רחבו ב' אצבעות: בא"ד:

פירוש צט

לא ימשוך התפירה יותר מדאי: (ד"ז בגמרא לפי פי' רש"י):

פירוש ק

תפילין גופן והתפירה מרובע: ד"ה תפילין:

פירוש קא

יגיע חריץ בין בית לבית עד מקום התפר וגם השי"ן: (ד"ז בגמרא לפי הי"א שהביא הרא"ש בהלכות קטנות):

פירוש קב

כל נקב שהדיו עובר עליו אינו נקב: ד"ה קולמוסא:

פירוש קג

רצונות שחורות הלכה למשה מסיני: (ד"ז בגמרא):

פירוש קד

בתים יש עושין בקלף לבן: ד"ה רצועות:

פירוש קה

וכורך הפרשיות כלפי ראש כנגד קדש כמו מזוזה וכרכן בשער בהמה טהורה י"מ היינו הגיד שתפר בו: (ד"ז בהרא"ש בהל' קטנות):

פירוש קו

אם הלכה רופפת הלך אחר המנהג מנהג ותיקון מבטל הלכה אבל מנהגים שאין להם ראייה מן התורה הוי כטועה בשקול הדעת:

פירוש קז

רצועות של ראש בימין עד כנגד הלב ובשמאל עד החזה וי"מ בימין עד המילה ובשמאל עד טיבורו ובשל יד ישלש ויכרוך סביב האמה: ד"ה וכמה: ע"ב

פירוש קח

רוחב רצועה יותר מכעדשה בפחות מכשיעור או יתיר כשר: בא"ד:

פירוש קט

רצועות הוו תשמישי קדושה: ד"ה אלו:

פירוש קי

בשל ראש אסור ללכת בם לבית הכסא וצ"ע בשל יד של ראש יכול לגלות ולא של יד: בא"ד:

פירוש קיא

כל ברכות מברך עליהן עובר לעשייתן ובתפלין בשעת קשירה ובציצית לאחר ששם הטלית עליו אלא שלא שם הציצית בידו ולא השליכו לאחוריו יכול לברך וכן לולב קודם ניענוע ואין לברך קודם שבא לידו: (עיין ד"ז בגמ'):

פירוש קיב

אין צריך לקשור קשר של תפלין אפילו של יד ואין צריך להתירו כשנוטלן דהוי קשר של קיימא: ד"ה משעת:

פירוש קיג

השוחט יכול להפסיק ולאמר הביאו לפני בהמה ועוף לשחוט ואם שחט והביאו לו עוד אם יש בין הראשונים עוד לשחוט שוחט הכל בבת אחת ואם כבר הסיח דעתו יחזור ויברך וכן אם הביאו לפניו פירות והאורחים סומכים ע"ד ב"ה: ד"ה סח: דף לו:

פירוש קיד

בכל מקום שיכול לפטור בברכה אחת לא יגרום לברך ברכה לבטלה: בא"ד:

פירוש קטו

ר"ת פי' לא סח מברך אחת על שם יד ואחת על של ראש סח מברך על ראש להניח ועל מצות: ד"ה לא סח:

פירוש קטז

יש בתיק צר להחזיק שניהם זה בצד זה יניח תחילה של ראש ואחר כך של יד גם צריך למשמש של ראש תחילה: ד"ה וקשרתם:

פירוש קיז

המשכים קודם היום ומעטף בטליתו אין צריך להסירו כשיאיר היום אלא ימשמש בהם ויברך: ד"ה וכשיגיע:

פירוש קיח

פר"ת המאחרין בשבת אחר סעודה שלישית או מאחרין עד חשיכה וקורין ומתפללין ואוכלין לא יפה עושין ומנהג אבותינו תורה היא ותחילת שעה י"א זמן ערבית וגאולה וק"ש קודם והיו קורין ק"ש מבעוד יום כנגד י"ב שעות ורב צלי של שבת בע"ש וכ"ש בחול דאז קורין ועל דא סמיך והמשנה נקרא הדיוט ומניעת דעת עושין תורה כשתי תורות ומחמירין בקל ומקילין בחמור:

פירוש קיט

לילה (לאו) זמן תפילין אלא שאסור שמא ישן בהם: ד"ה רבי יעקב:

פירוש קכ

דוקא תכשיטין שאסור לצאת בהם לחצר ולא בשאר דברים אין לברך לשמור חוקיו לא על ציצית ולא על תפילין: ד"ה אי קסבר: ד' לו ע"ב:

פירוש קכא

יש מניחין תפילין בלא ברכה הרוקח הניח והר"ר אברהם והר"ר יב"ק לא יניח אחר שקיעת החמה לשמרן אם הן עליו לא יחלצם:

פירוש קכב

זמן תפילין משיכיר חבירו ברחוק ד' אמות: (ד"ז במסכת ברכות בגמ' דף ט):

פירוש קכג

כשעומדין בסליחות יכול להניחן ולברך דלילה זמן תפלין:

פירוש קכד

איטר מניח ביד ימין טוב שירגיל עצמו לכתוב ביד ימין ואפילו שרוב תשמיש בשמאל דומה לשולט בשתי ידיו: ד"ה מה:

פירוש קכה

איטר נוטל לולב בשמאל (ד"ז בטור א"ח סי' תרנא):

פירוש קכו

יניחם למעלה מן המרפק: ד"ה מקום:

פירוש קכז

ולא יניח אפילו על גבי ס"ת:

פירוש קכח

של ראש מניח במקום שעושה קרחה והוא מקום להניח שני תפלין ובזרוע מחצי זרוע ואילך: ד"ה קיבורת:

פירוש קכט

הפודה את בנו תוך ל' ונתעכלו המעות אפי' אם אמר מעכשיו ולאחר ל' אינו פדוי: ד"ה שומע:

פירוש קל

בכור שנולדו לו סימני טריפה אין צריך לבדוק נפסקו ציציות בשבת שאין יכול ללובשן מותר ללובשן ובחול ישליך טליתו אם יש לו טלית ורוצה ללובשו צריך להטיל דהוי חובת גברא:

פירוש קלא

סדר הנחת תפילין של יד על הקיבורת ולא יפסיק דבר בין תפלין לבשר ומושך הרצועה לאורך היד תחת חלוקו כיון שיש לנו מכנסיים אין בו משום רואה ערוה וכורכו באצבע קודם שיקשרם יברך להניח ברפה ולא להניח בדגש ואח"כ בשל ראש וישים רצועה אחת לכאן ואחת לכאן כעין דלת וכשחולצים יניח בתיק טפח על טפח של ראש ושוב של יד וכשיצטרך לגדולים וקטנים יסירם ברחוק: ד"ה מבית הכסא:

פירוש קלב

לא ישן בהן אפילו שינת עראי שלא יפיח בהם ותמיד ימשמש בהם שלא יסיח לבו מהם ויזהר שלא יתהפך רצועה שעל ראשו:

פירוש קלג

אנו נוהגין ד' חוטי לבן ואי טפי לית לן בה וכן להשים הרבה ערבה שבלולב: ד"ה התכלת: דף לח:

פירוש קלד

לדידן נפסק ג' חוטי פסולה שתים כשירה: ד"ה אלא:

פירוש קלה

לדידן אין צריך חוליא ולא לקשור כל חוליא י"ג חוליות הן קושר סמוך לטלית ומתחיל בלבן וכורך חוליא של תכלת וקושרה ועושין כן ו' פעמים בלבן ו' פעמים בתכלת:

פירוש קלו

אחר כריכת ציצית לבן קושר תכלת הרי י"ב חוליות וחמש קשרים ומסיים בלבן:

פירוש קלז

ציצית ת"ר וח' חוטין וה' קשרים הרי תרי"ג: ד"ה לא: דף לט:

פירוש קלח

ר"ת נהג לעשות ב' קשרים סמוך לטלית וג' למטה בסוף הגדיל והקשר יקשור שיהיה קשר קיימא ויש שעושין הקשרים בד' חוטי שמכאן ומכאן וקושרין אלו עם אלו: בא"ד:

פירוש קלט

שיראין חייבין מן התורה ומינה פוטר בה: ד"ה ורב נחמן: ע"ב:

פירוש קמ

חוט שכרך בה מותר לפוסקו ואין לעשות טלית פשתן ולהטיל בו ציצית אפילו במינו והמברך מברך לבטלה ודוקא סדין: ד"ה סדין: דף מ:

פירוש קמא

היכא דליכא תכלת אין לעשות ציצית ע"י כלאים: בא"ד:

פירוש קמב

כשנותן עור או מעיל על הכנף לחזוק הוי שפיר מין כנף: מלאכים היו מענשים על מעשה שהאדם יכול לפטור בזה שלא יהא לו טלית בת ד' כנפים כיון שכבר היו לו ב' סדינין אבל בהא' יוצא ולית לן בה:

פירוש קמג

כל עשה בית דין מוזהרים עליו: ד"ה ענישתו: דף מא:

פירוש קמד

עשה סוכה ואין עושה מכין אותו מרדות:

פירוש קמה

מברכין להתעטף בציצית וגם נר חנוכה להדליק:

פירוש קמו

אבא שאול ציוה לבניו התירו תכלת מאפיליוני ומתירין ציצית מתים ריב"א קשרו בכנף טליתו:

פירוש קמז

אנו קורין ויחל כדאמר במסכת סופרים במקום תלמוד:

פירוש קמח

נקרע טלית חוץ לג' אצבעות תופרו ואם (נפל) [נקרע] לגמרי חוזר ותופרו ואמה בגד ובו תכלת לא יתפור לבגדו: (ד"ה אין) [ד"ז בגמרא]:

פירוש קמט

טלית אדומה יטול בה חוטין אדומין וכן שאר מינים:

פירוש קנ

אנו נוהגין ד' חוטין שהם ח' בתוך ג' אצבעות והגדיל ד' אצבעות דבעי שני שלישי ענף והענף ח' אצבעות ובין הכל י"ב אצבעות: ד"ה ב"ש:

פירוש קנא

צריך להרחיק מלא קשר אגודל מלמעלה וכן מן הצד כשיש חוטין שאין נארגין בה ואחד ארוך יותר מחבירו חותכין אותו:

פירוש קנב

ציצית שעשאו עובד כוכבים פסול אשה כשר: ד"ה מניין: דף מב:

פירוש קנג

העושה ציצית לעצמו מברך שהחיינו ולא מברכינן אלא בדבר הבא מזמן לזמן: ד"ה ואלו. ע"ב:

פירוש קנד

בעינן טוויה לשמה וכן עבוד עורות:

פירוש קנה

מצא חוטי תכלת שזורין ומופסקין כשירים ואין נקחים אלא מן המומחה: ד"ה ואין:

פירוש קנו

תפילין אין נקחין אלא מן המומחה: ד"ה תפילין:

פירוש קנז

בודקין בכל שנה וי"מ פעמים בשמיטה ויש סומכין אהא דאמר תפלין אלו שהניח לי אבא ובדיקות הללו שמא נתקלקל הקלף או בלה הכתב: בא"ד:

פירוש קנח

בתיקון ס"ת ר"ת [פי'] דשואל מלא וכתב דמאה אותיות בהאי קרא: ד"ה שואל: דף מג ע"ב:

פירוש קנט

ושלא עשאני אשה ועבד יש לברך ולא בור: ד"ה זיל: דף מד:

פירוש קס

השואל טלית יכול לברך מיד כמו נשים המברכות אבל חובה אינה אלא לאחר שלשים יום:

פירוש קסא

וכן כהנים המתעטפים כשעולים לדוכן בטלית שאינו שלהם וכן חתנים ביום חתונתם אבל בית חובה במזוזה מיד:

פירוש קסב

כהן בבית הכנסת ואמרו לו עלה ולא עלה עובר בעשה: ד"ה כל:

פירוש קסג

אבל אם הוא חוץ לבית הכנסת לא: בא"ד:

פירוש קסד

רבי אליעזר נפיק לבראי או לאחורי העמודים: בא"ד:

פירוש קסה

נראה שאין לומר אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו אלא מיד כשסיים הברכה קורא אותם כהנים כדאמר אין הקורא רשאי לקרא כהנים עד שיכלה אמן מפי הציבור: בא"ד:

פירוש קסו

אחר תמיד של בין הערבים שרי להקריב קרבנות ציבור. ד"ה ציבור: דף מו ע"ב:

פירוש קסז

לא נתקלקלו הלוים אלא בשיר של מוסף:

פירוש קסח

אין אומרים לאדם חטא (כשיזכה) [כדי שיזכה] חבירך כשפשע: ד"ה חטא: דף מח:

פירוש קסט

כשמודדין מדה בפסח או לצורך חלה אין להכביד ידו על סולת: ד"ה חסרה: דף נב ע"ב:

פירוש קע

בברכת מילה אשר קדש ידיד מבטן זהו אברהם חק בשאירו זה יצחק וצאצאיו זה יעקב: ד"ה בן: דף נג ע"ב:

פירוש קעא

עיסה שנילושה במי פירות בלי שום מים אין מחמיץ בהם כלל וכשיש מים מחמיצים: ד"ה אין: דף נד:

פירוש קעב

ומותר ללוש עיסה בפסח בביצים רק שלא יערב בו מים אבל מלח שרי וראוי להחמיר אף בלא שום מים: בא"ד:

פירוש קעג

תרומה גדולה מצוה מאומד והמונה הרי זה משובח והמודד משובח ממנו והשוקל משובח משלשתן: ד"ה ניטלות: ע"ב:

פירוש קעד

בתרומת מעשר המרבה במעשרות דמקולקל היינו כשמתכוין להוסיף אבל במתכוין לאמוד יפה לא: בא"ד:

פירוש קעה

נותן עיניו בצד זה ואוכל בצד אחר מותר בלא הפרשה ובשתיקה. אלם לא יפרוש: ד"ה במחשבה:

פירוש קעו

משקרמו פני הלחם לא אתי לידי חימוץ בפסח ושמא הוא כמאכל ב"ד: ד"ה ושמעינן: דף נז ע"ב:

פירוש קעז

ופלוגתא בקרימות פני תחתון או עליון: בא"ד:

פירוש קעח

לא קרי לאו שבכללות אלא היכא שלא נתפרש האיסור אבל שאור ודבש נתפרשו ולקי אתרווייהו וכן כל כה"ג: ד"ה אין: ד' נח ע"ב:

פירוש קעט

כל הלכות הפוכות שבהש"ס זג וחרצן פרק כל שעה נזיר ממורט ובהן יד ורגל הוציאו לו טריפה חיה פ"ק (דברכות) [דבכורות] וההיא מתנה זו תבטל בריש השולח: ד"ה ואיכא:

פירוש קפ

מלוה על פה בשלהי [ב"ב] אכלה ערלה (בח"ל) [פרק האשה שנפלו] מה דרך בגלוי פרק כיצד צולין: בא"ד:

פירוש קפא

פירורין שאין בהן כזית פרק אלו דברים עולה ואימורין מצטרפין פרק השוחט ומעלה: בא"ד:

פירוש קפב

תנופה בבעלים אוחזין בכלי למעלה והכהן בשוליו למטה [ובמנחת סוטה] בכהן זקן ואפי' ילד אין יצר הרע מצוי באותה שעה: ד"ה כהן: דף סא ע"ב:

פירוש קפג

לולב צריך לנענע בהולכה והובאה ג' פעמים על כל דבר ובעי אי הולכה חשיב חד והובאה חד או שניהם חשובים אחד ועבדינן לכל אחד לחומרא ג' פעמים לכל אחד: ד"ה כדי: דף סב:

פירוש קפד

ממלאה אשה קדירה בשר ביום טוב אע"פ שאינה צריכה אלא לחתיכה אחת: ד"ה שתים: דף סד:

פירוש קפה

ינוקא דאשתפך חמימי נחם ליה אגב אימיה משום מילה התירו: בא"ד:

פירוש קפו

אין מעבירין על המצות דוקא כשיש מצות לפניו אבל לקבוע מקום לא: ד"ה איבעית: ע"ב:

פירוש קפז

הורקנוס אחי אריסטובלוס (אבי רבי אליעזר): (ד"ז ברש"י):

פירוש קפח

הבקיאים נקראים בשם מרדכי: ד"ה אמר:

פירוש קפט

לא תלמד לעשות אבל אתה יכול להורות ולהבין: ד"ה בעלי: דף סה ע"ב:

פירוש קצ

האוחז עינים פטור: בא"ד:

פירוש קצא

ביובל ב"ד סופרים ומברכים אבל זבה אינה מברכת שמא תראה ותסתור: ד"ה וספרתם: ע"ב

פירוש קצב

כל שהגיע לשבוע יזכור [השבוע] והיום (שאנו עושין) ספק חשיכה יכול לברך וא"צ להמתין עד הלילה י"א דלאחר שהתפללו תפילת ערבית כיון דהוי לילה לענין ק"ש ותפילה הוי לילה גם כן לענין עומר: ד"ה זכר: דף סו:

פירוש קצג

בה"ג שכח ולא ספר בלילה סופר ביום הפסיק יום אחד ולא ספר שוב אינו סופר וא"נ התחיל בברכה וכשהיה לו להזכיר החשבון הטה אוזן לשמוע מחבירו ישלים ברכתו אבל התחיל על דעת שיהיה חשבון י' ימים ושמע מחבירו שהיה י"א אז אין הברכה עולה ויאמר בשכמל"ו ויתחיל ויברך פעם שנייה: (בא"ד):

פירוש קצד

יש בני אדם בעוד שהיום גדול סופרים בלא ברכה ובלילה מברכין ואין נראה דהא יצאו מספירתן הראשונה דאין ברכות מעכבות והוי ברכה לבטלה: בא"ד:

פירוש קצה

הר"י פי' אם המתין ליקח החלה עד שנתחמץ אסור לזר כל העיסה אחר שהפריש חלה ועורכין כל לחם בקמח לכך צריך להתנות שתהא החלה עליה כדאמר בירושלמי וי"א

דההיא בקמח שנשאר מגיבול הראשון מוסיף עליו קמח אבל אם אין מוסיף מים על אותו קמח אין צריך אפי' תנאי:

פירוש קצו

חלה טמאה מבטלה ואכל לה בימי טומאתה ודוקא כהן אבל זר לא:

פירוש קצז

שנים שנותנים לכהן אינה מדמעת ושרי לזר ואפי' אחד באחד שרי ואפי' הוי ככרות של בה"ב:

פירוש קצח

סדר מנחות נותן שמן בכלי ונותן שמן עליו ולש בפושרין ונותן שמן עליו ובולל וחוזר ונותן כדי לקיים מצות יציקה וקומץ: ד"ה יצק: דף סז ע"ב:

פירוש קצט

לא בדק תוך הפסח יבדוק אחר הפסח: ד"ה ובשעת:

פירוש ר

חדש הוי דאורייתא ואף בשל עובד כוכבים קצת שיפון וכל שעורין זורעין אחר הפסח ואוכלין ועושין מהם שכר ולא המושרש קודם העומר והר"א מבה"ם אומר דבשל עובדי כוכבים הוי דרבנן וספיקה הוי אך הירושלמי לא משמע הכי:

פירוש רא

מילי דאורייתא חיישינן לספק ולפי זה יש להתענות ב' ימים יום הכיפורים אך אין גוזרין גזירה על הציבור אלא א"כ הציבור יכולין לעמוד בה ואין לקבוע על הציבור ור"י היה מתענה:

פירוש רב

דבר שהיה במשקל במשורה ומנין אפילו פחות מכדי אונאה בטיל מקח אפי' במקרקעי: ד"ה והאמר: דף סט:

פירוש רג

דג טהור שבלע דג טמא אסור באכילה לפי שלא נתעכל אם לא נלעס וכן חטים במעי תרנגולת בפסח ראוי להחמיר ולאסור אם נתבשלו או נצלו (תפול) [שיעור כדי שתפול] לאור ותשרף הוי מידי דנלעס ולא היה שלם: ד"ה דבלע:

פירוש רד

כלי גללי הם צפיעי בקר ואינו אבן גלל: ד"ה כלי:

פירוש רה

כלי אדמה שנתייבשה בחמה ולא נשרפו בכבשן: ד"ה כלי אדמה:

פירוש רו

תבואה השוכבת על הארץ והמים שופכין עליה הוי חימוץ במחובר אך רוב שיבולין עומדין ואינן נופלים על הארץ ואגב מדלייהו נפלי:

פירוש רז

חמץ הידוע אסור במשהו אבל הכא אזלינן בתר רובא או שמא כי קצרהו בעוד המים על השיבולים:

פירוש רח

מחמיצין במחובר אבל כשקוצרין יבשין אפילו הם לחים על ידי גדולים חוזרים לקדמותם ולכך יש אנשי מעשה קוצרים לצורך הפסח כשהשמש זורח:

פירוש רט

ילדה שאין לה פירות שסבכה בזקינה ויש לה פירות וקצצה וסבכה בזקינה בטלה ילדה בילדה וכלו שני דערלה דקמייתא מקמי בתרייתא בטל בתרייתא: ד"ה דאמר:

פירוש רי

נטע אילן בפני עצמו ונטעו אצל זקינה וסיכך ענפיו בענפי זקינה אם קודם קליטת שרשיו נתאחז זה בזה בטל הילדה בזקינה אבל אם קדמה קליטה שרשים של ילדה מחלוקת ספוק בגפנים ספוק אחר שהבריך: בא"ד:

פירוש ריא

כוסמין וחיטין כלאים זה בזה ולצאת ידי חובתו בפסח מצטרפין: ד"ה תנא: דף ע:

פירוש ריב

עשה עיסה מכל מין ומין בפני עצמו אין מצטרפין אלא כמו שמפרש הש"ס כוסמין מין חיטין שיבולת שועל ושיפון מין שעורים אבל לשן כולן כאחד מצטרפין אם יש בכל אחד שיעור חלה אין מצטרפין אלא כדאמר הש"ס: בא"ד:

פירוש ריג

ה' רביעית חייבין בחלה הן וסובן ומורסנן בעודן בתוך הקמח אבל הפרישו ונתן בתוכם צריך ה' רביעית בלא הן: בא"ד:

פירוש ריד

שתי נשים שנגעו עיסותם זה בזה אפי' אשה אחת שאינה חפיצה שיתערבו פטור בשאין בכל אחת שיעור ואם אין מקפידין על תערובתו (פטור) אפי' של שתי נשים חייבות כשאופין הרבה נשים בתנור א' בי"ט של פסח וכי ליכא כהן קטן שאין להפריש חלה אלא אחר אפייה ויזהרו שלא יתחלפו אלא יתנו שאם תחלף יהא שלה:

פירוש רטו

צריך להפסיק בין שמע ישראל ופשטיה שמע ישראל כי ה' אלהינו ה' אחד גם יש להפסיק בין תיבה לתיבה ובין אחד לברוך: ד"ה וכורכין: דף עא:

פירוש רטז

בזמן הזה מחללין שוה מנה הקדש על שוה פרוטה בבעלים ולא אדם אחר: ד"ה ומתירין: ע"ב

פירוש ריז

אין הפקר עד שיפקיר לעניים ולעשירים: ד"ה ונותנין:

פירוש ריח

אין חולקין מנחות להיות שלו ולקדש בו אשה או חריבה כנגד חריבה אבל מנחה אחת בפני עצמה חולקין: ד"ה איש: דף עג:

פירוש ריט

חטה שטחנה ואפה ובישלה הפרוסות קיימות מברך המוציא אינה קיימות אפילו יש בה כזית מברך בורא מיני מזונות: ד"ה חביצה: דף עה ע"ב:

פירוש רכ

המשמרות מתחדשות ומתחלפת פעמים בשנה וכל משמרת נחלקה לבתי אבות נמצא שלא היה מקריב אלא שני ימים בשנה ולכך מברך שהחיינו כשמקריב: ד"ה היה: דף עה ע"ב:

פירוש רכא

פת צנומה ואפי' בקערות ואין הפרוסות קיימות אין מברכין המוציא ואם חתיכות שלימות ואפילו במבושל בקדירה מברך המוציא: ד"ה אפילו:

פירוש רכב

לא יבצע קודם הברכה פתיתים גדולים וקטנים מברך על הגדולים: בא"ד:

פירוש רכג

לחמי תודה לכתחילה עושין ארבעים חלות ובדיעבד אפילו ד' ודרכו לעשות מ' וקודם אפייה מפרישין ומיחדים ד' מהם לעשות נאות ויפות: ד"ה דאפרשינהו: דף עו

פירוש רכד

אין משתכרין יותר משתות כשאין הלוקח צריך להוציא עליו הוצאות ולטרוח אבל אם צריך להוציא ולטרוח יכול להשתכר יותר: (ד"ז בב"מ דף מ):

פירוש רכה

פורס ושוב אין חוטין נמשכין ממנה שוב אינו מחמיץ והיינו קרמו פנים בתנור: ד"ה פורסה: דף עח ע"ב:

פירוש רכו

אסור להכניס חולין לעזרה לעשות בהן כעין עבודה אבל ליכנס במלבוש חול שרי או להביא חולין לתוכה [ולהקדישה שם]: (ד"ה כולהו דף ט ע"ב): [דף פ ע"ב ד"ה וכי]:

פירוש רכז

כל כדי דיבור כדבור דמיא חוץ ממגדף ועובד ע"ז ומקדש: ד"ה תודה: דף פא ע"ב:

פירוש רכח

כל קרבנות ציבור ויחיד באין מח"ל ומארץ אפילו מבין העובדי כוכבים חוץ מבכור ומעשר: ד"ה כל: דף פג ע"ב:

פירוש רכט

שומרי ספחים בשביעית לא היו מונעים בני אדם מליקח אלא מודיעין והן פורשים: ד"ה שומרי: דף פד:

פירוש רל

של חרס אין צריך לינקב ור"ת פי' דבשל חרס (לא בעי) [מהני] נקיבה: ד"ה כאן: ע"ב:

פירוש רלא

כשכתב עזרא התורה עשה נקודה (או אם אמור יאמר משה למה נקדת ישיב) [אמר אם יאמר משה למה נקדת אשיב] הלא לא מחקתי עשרון נקוד ונקרא בלא וא"ו מכח חולם לכן איכא למאן דלא דריש ליה [עיין גמרא דף פ"ז ע"ב] אע"ג דאלו לנ"ו ולבנינ"ו דרש כ"ע:

פירוש רלב

בפר משים ידו כשסומך בין קרניו וכן בעז ושאר קרבנות ידו על הראש:

פירוש רלג

בשעת קמיצה ובלילה טעונין כלי כל המנחות:

פירוש רלד

רבי יהודה היה רגיל לתת סימנים דצ"ך עד"ש באח"ב זד"ד יה"ז ומביאין בכורין קורין בסדר הכתוב בחומש:

פירוש רלה

כלי עץ פשוטים דחזו למדרס טמאין מדאורייתא והנך דחזו למדרס כעין דף נחתומים ושאר פשוטי כלי עץ טהורין: ד"ה ולדבריו: דף צו ע"ב:

פירוש רלו

למ"ד צפון ודרום הוי שולחן רחבו הוי בצד רחב חבירו ואורך כל שולחנו מצפון למ"ד מזרח מערב היו השולחנות ראשו של זה בצד ראשו של זה ובראש כולן של משה: ד"ה תרי: דף צט:

פירוש רלז

הלוחות היו מרובעים ו' על ו' אלא רחב הלוח ג' ורחבן ג': ד"ה מלמד:

פירוש רלח

הסגן ממונה על ה' דברים: ד"ה אמר: דף ק:

פירוש רלט

האומר הרי עלי חצי עשרון יביא עשרון שלם: (ד"ז בגמרא): דף קג

פירוש רמ

הרי עלי מנחה איזה שירצה מה' מנחות יביא שנים בפני עצמו אבל לא מנחת נסכים: ד"ה הרי: דף קד ע"ב:

פירוש רמא

שלמים ואשם טעונים נסכים: ד"ה אשם: דף קה ע"ב:

פירוש רמב

כשיש לך לחשב מאח' ועד ד' תחלוק החשבון שלפני החצי כמו א"ב ג"ד קח ג' ותחלוק לחצי וקח חלק קטן דהיינו א' ואומר שלשה פעמים ג' הוא ט': ד"ה שהן: דף קו:

פירוש רמג

הרי עלי עצים לא יפחות מב' גזרי חטאות עין יפה בסלע ומן התורה יכול להביא בפרוטה: (ד"ז במשנה): ע"ב:

פירוש רמד

בספר והזהיר כהן שהמיר דתו לא ישא את כפיו ולא יקרא ראשון ורש"י פי' אם חזר בתשובה הרי הוא כבעל מום ובעל מום אין נפסל אם לא היה לו מום בידיו ובזמן הזה כשר לדוכן ולקרות בתורה לא יאמר איש פלוני שופך דמים ומגלה עריות איך יברכני: ד"ה לא: דף קט:

פירוש רמה

רוצח שלא עשה תשובה לא ישא כפיו:

פירוש רמו

אין נעשה כ"ג עד שיעשה תחילה סגן אפי' אין ידוע הבן כמו אביו כיון דיש בו יראת חטא הוי ממלא מקום אביו: ד"ה חוניו:

פירוש רמז

בתחלה כל האומר לירד כו' גר' בלשון שני שפרש"י ובזבחים פרק ב"ש ואומר ר' ישמעאל כו': ד"ה בתחלה: דף קט:

פירוש רמח

ובשבועות סכין מושכתו (למושחן) [למשהו] ויש להיות למה שהן כך הגיה בשעת פטירת רבינו קלונימוס אבי רביו משולם מיכאל מקריב קרבן י"א נשמת הצדיקים י"א כבשים של אש והיינו דאמר בי"ח ברכות ואישי ישראל ותפילתם וי"א דקאי אדלעיל והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל: בא"ד: